

Abstrakt

Disertační práce se zabývá sociokulturními problémy suburbanizace se zaměřením na zelené vdovy jako fenomén současné společnosti. Zelené vdovy jsou definovány jako specifická skupina obyvatel žijících v suburbii a nejčastěji jsou charakterizovány jako „ženy bohatých podnikatelů, které žijí v rodinných domech v suburbii, jejich manželé každý den odjíždí za prací do centrální části města a ženy tak zůstávají osamoceny v zeleni na kraji města.“ Hlavním přínosem disertační práce je shrnutí dostupných poznatků o zelených vdovách a vytvoření uceleného pohledu na tuto problematiku spojenou s probíhajícími suburbanizačními procesy; v rámci práce jsou reflektovány i zahraniční výzkumy a poznatky. Nejpodstatnějším zjištěním pak je, že fenomén zelených vdov - ve smyslu, jak je pojem zelená vdova obecně definován - je v rámci České republiky vnímán jako problematické téma hlavně médií. Fenomén zelených vdov není náhodný, ale je v kontextu České republiky podle autorky v současné době překonán. Postupně se vytrácí, a pokud existuje, tak pouze v tak omezené míře, než aby ho bylo možné označit za zásadní sociokulturní problém současné české společnosti. Stěžejní část disertační práce tvoří kvalitativní výzkum provedený v roce 2017 zaměřený na problematiku každodenního života specifické skupiny žen (zelených vdov) žijících v suburbii. Konkrétně byly dotazovány na problémy týkající se obecně jejich vztahu k místu bydliště, k místní komunitě, na zkušenosti a pocity z bydlení v lokalitě, na denní režim nebo trávení volného času. Bylo uskutečněno 10 strukturovaných rozhovorů se ženami, které v suburbii (satelitních městečkách) žijí. Podmínkou rozhovoru bylo bydliště v satelitu a také to, aby respondentka v době konání rozhovoru nebyla zaměstnaná. Kromě kvalitativního výzkumu obsahuje práce osobní deníkový záznam prováděný ve stanoveném časovém režimu, kdy si autorka vyzkoušela na dobu tří měsíců každodenní život v satelitu v obci Zdiby, ve které zároveň pobývala (záznam z roku 2015). Dále disertační práce zmiňuje proces suburbanizace u nás a jeho souvislost s fenoménem zelených vdov; součástí je vymezení nejdůležitějších sociokulturních problémů tohoto procesu. V neposlední řadě se disertační práce opírá o výsledky internetové ankety provedené autorkou v roce 2009 a opakovaně v roce 2014, a srovnání zjištění, jaké je povědomí laické veřejnosti o tom, kdo je podle dotazovaných zelená vdova. Výsledkem šetření byla především uváděná převažující spojitost zelených vdov s luxusem a blahobytem, ve kterém podle respondentů tyto ženy žijí, ale objevila se i spojitost s životem v suburbánních lokalitách.

Klíčová slova: Sociokulturní problémy, suburbanizace, zelené vdovy, životní styl v suburbii, subkultura.